

v úvahách rozsudku, nesoucích se k tomu, že obžalovaný, třebaže si nebyl vědom, aspoň se domníval neblahých účinků svého jednání, ana se těmito vývody zjišťuje jen po subjektivní stránce vědomá či nevědomá culpa, což však jest bezvýznamné, pokud není otázka objektivní způsobilosti činu, přivoditi nebezpečí pro tělesnou neporušenost lidí, přesně a bezvadně vyřešena. Právem vytyká stížnost rozsudku, že ve směru objektivním neuvažuje vůbec o tom, jak dlouho plamen hořel, zda zůstal omezen na místo, kde byla skvrna asi »velikosti dvou dlaní«, či zda se plamen snad šířil po podlaze a kam se šířil, a, co hlavně tu padá na váhu, kde a v jaké vzdálenosti od kaluže stály přítomné osoby, když obžalovaný zapálil. Tu se soud musel zabývatí okolností, že obžalovaný přítomné vyzval, by se vzdálili; musel zjistiti, jak daleko od kaluže stáli, a musel se vypořádati s důležitou skutečností, že se nikomu z nich, ani obžalovanému, jenž kaluž zapálil, nic nestalo. S tohoto hlediska musel soud věc zkoumati a zjistiti, jak daleko stál Z. od plamene, zda v takové vzdálenosti, jako ostatní přítomní, jimž se nic nestalo, či blíže nebo dále (stížnost dokonce tvrdí, že stál »nejdále«) a řešiti pak otázku, zda tu šlo, nehledíc k tomu, že Z. měl šaty nasáklé benzinem, — v kterémžto směru není zjištěno, že to obžalovaný věděl neb si při průměrné dbalosti mohl uvědomiti, — objektivně o čin, způsobilý ohroziti tělesnou bezpečnost lidí. Pokud by soud zodpověděl tuto otázku záporně, odpadl by tím nezbytný předpoklad pro přičítání výsledku podle zákonných pravidel § 134 tr. zák. o příčinné souvislosti, a zbývalo by pak jen zabývatí se — jak již naznačeno — otázkou, zda snad bylo obžalovanému známo nebo při potřebné dbalosti mohlo býti známo, že Z. má šaty polité benzinem, a s tohoto nového zorného úhlu pak řešiti samostatně zavinění podle § 335 tr. zák.

Čís. 3968.

Skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. naplňuje veřejné popuzování k násilnostem nebo k jiným nepřátelským činům, tedy alternativně, proti jednotlivci pro jeho národnost.

»Popuzováním« rozumí zákon nejen přímé vybízení, nýbrž každé (i nepřímé) působení na jiné, směřující podle pachatelova úmyslu k tomu, by v jiných bylo vzbuzeno jisté rozhodnutí, nebo vyvolán duševní stav, odpovídající cíli, jež pachatel sleduje.

Nezáleží na tom, zda mělo popuzování úspěch, zda odpověděli na ně účastníci čili nic; stačí, že bylo objektivně způsobilé vyvolati účinky, jimž chce zákon zabrániti.

Nepřátelským činem ve smyslu § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. je každé jednání, jímž se někomu způsobí újma, jíž by jinak neutrpěl; spadá sem i hospodářský bojkot českého hudebníka.

Pokud při odsouzení pro přečin § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. vyžaduje veřejný zájem (§ 35 zák. na ochr. rep.) výkon trestu.

Počet asi desíti lidí v hostinci odpovídá pojmu »zástup« ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochr. rep.

(Rozh. ze dne 16. října 1930, Zm II 417/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu ve Znojme ze dne 23. září 1929, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 4 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., vyhověl však v zasedání neveřejném odvolání státního zastupitelství z téhož rozsudku co do výroku o povolení podmíněného odkladu výkonu trestu a tresty obžalovaným uložené prohlásil za nepodmíněné, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Po věcné stránce (čís. 9 a) § 281 tr. ř.) namítá zmateční stížnost, že ve zjištěném jednání obžalovaných nelze spatřovati skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep., jímž byli uznáni vinnými, především proto, že prý nikdo z nich nepopuzoval veřejně k násilnostem ani k jiným nepřátelským činům proti B-ovi; i když obžalovaný H. prohlásil, že B. nesmí hráti, poněvadž je Čech, a konečně ho i vykázal ze dveří, nevyzýval tím prý nikoho, by jednal proti B-ovi nepřátelsky, a ani prý nikdo z přítomných na jeho slova nereagoval. Ostatně prý vykázání B-ovo z hostince bylo odpovědí na urážku, kterou mu B. způsobil. Výrok obžalovaného W-y, že B. nepatří do německého hostince, je prý jen kritikou jednání B-ova, který změnil svou národní příslušnost, a »zjištění skutečnosti«, že se ve V. i jinde konají taneční zábavy národnostně odděleně. Zmínka o sedmi členech v okresním zastupitelstvu je prý tak všeobecná, že nelze v ní spatřovati popuzování proti B-ovi. Výroky obou obžalovaných jsou podle názoru zmateční stížnosti trestně nezávažné a, pokud jde o osoby obžalovaných, spíše výronem jejich rozjařené nálady, než nepřátelského smýšlení proti B-ovi pro jeho národnost. K naplnění skutkové podstaty přečinu podle § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. chybí podle názoru zmateční stížnosti prvek veřejnosti, an počet osob, jež rozsudek zjišťuje a jež byly svědky výstupu a výroky slyšely, neodpovídá pojmu zástupu ve smyslu § 39 zák. na ochr. rep. Zmateční stížnost není odůvodněna a, pokud nedbá skutkových předpokladů rozsudku, není provedena po zákonu. Poněvadž skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 4 naplňuje veřejné popuzování k násilnostem nebo k jiným nepřátelským činům, tedy alternativně, proti jednotlivci pro jeho národnost a nalézací soud uznává obžalované vinnými, že svými výroky veřejně popuzovali proti J. B-ovi pro jeho českou národnost, popuzující přítomné hosty k jeho vyloučení z německé hudební kapely, k jeho bojkotu, tudíž k nepřátelským činům ve smyslu zákona, — nikoliv i k násilnostem, nemá nedostatek rozsudkového zjištění v tomto směru ve zmateční stížnosti vytknutý pro otázku viny významu. »Popuzováním« rozumí zákon nejen přímé vybízení, nýbrž

každé (i nepřímé) působení na jiné, směřující podle pachatelova úmyslu k tomu, by v jiných bylo vzbuzeno jisté rozhodnutí, nebo vyvolán duševní stav, odpovídající cíli, jež pachatel sleduje. Nezáleží na tom, zda mělo popuzování úspěch, zda odpověděli na ně účastníci čili nic; stačí, že bylo objektivně způsobilé vyvolati účinky, jimž chce zákon zabrániti. V souzeném případě zjistil soud, že oba obžalovaní svými výroky, H. výrokem »B. dürfe nicht mehr mitspielen, weil er ein Böhm ist« a dále »Du bist ein Böhm, du warst gestern am Ball bei der Národní Jednota, du darfst nicht mehr spielen, dein Vater ist ein Böhm aus S.« a dále »hinaus mit dir, du bist ein Böhm, dort ist die Tür«, a W. výrokem »Das habe ich schon im Frühjahr 1928 gesagt, dass B. ein Böhm ist, er gehört nicht her und sollte schon längst draussen sein. Ich bin ein Staatsangestellter, aber bin kein Böhm. . . . wir brauchen keine Böhmen«, a když B. byl nucen opustiti hostinec, vyjádřil W. uspokojení nad tím slovy »So muss es kommen« — působili na přítomné k tomu, by byl B. pro svou českou národnost vyloučen z německé hudební kapely, popuzovali je k nepřátelským činům proti B-ovi pro jeho národnost, uvážili se, že nepřátelským činem ve smyslu § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. je každé jednání, kterým se někomu způsobí újma, již by jinak neutrpěl, tedy i hospodářský bojkot českého hudebníka, o který tu obžalovaným šlo, jak rozsudek zjišťuje. Dává-li zmateční stížnost závadným slovům obžalovaných jiný smysl, než zjišťuje rozsudek, a vytrhuje-li jednotlivé věty ze souvislosti a na tomto vadném, poněvadž rozsudku odporujícím, po případě kusém podkladu pak dovozuje, že výroky ty jsou trestně nezávažné, neprovádí tím uplatněný hmotněprávní zmatek po zákonu, nýbrž brojí jen proti skutkovým zjištěním rozsudku, z nichž by měla vycházeti, kdyby byla správně provedena. Právní otázku, zda odpovídá pojmu zástupu počet asi desíti lidí v hostinci, před nímž byly závadné výroky proneseny, řeší nalézací soud správně a v souhlase s ustálenou judikaturou nejvyššího soudu, na niž tu stačí poukázati. Bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost jako neodůvodněnou, dílem i jako po zákonu neprovedenou.

Naproti tomu bylo odvolání státního zastupitelství vyhověti, pokud napadá podmíněnost odsouzení obžalovaných. Právnem poukazuje odvolání, najmě u obžalovaného H-a k tomu, že se již ve spisech Tk 439/26 krajského soudu ve Znojmě ukazují zřejmé pŕtahy na národnostní neshášenlivost tohoto obžalovaného. Nad to však platí u obou obžalovaných, že je výkonu trestu třeba ve smyslu § 35 zák. na ochr. rep. z ohledu na veřejný zájem na klidném soužití obyvatelstva a na tom, by skutečným potrestáním vinníků bylo obyvatelstvu vštípeno přesvědčení, že činy rušící obecný mír budou vážně stíhány.

Čís. 3969.

Okolnost, že pachatel měl důvod pokládati doložku o výhradě vlastnického práva za pouhou formalitu, vylučuje po případě vědomí hmotné protiprávnosti zadržení (přivlastnění si) ve smyslu § 183 tr. zák.

(Rozh. ze dne 16. října 1930, Zm II 92/30).